Lietas Nr. C36069016
Lietas arhīva Nr. C-0102-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2017.gada 17.janvārī
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska
ar tiesas sēžu sekretāri I.Grunsbergu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

Aprakstošā daļa
konstatēja:

/pers. A/ iesniedza prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ 2014.gada 12.novembrī dzimušā dēla /pers. C/ uzturam.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu.

Prasībā norādīts, ka atbildētājs uzturlīdzekļus maksā neregulāri un nepietiekamā apmērā. Bērna tēvs dzīvo Lielbritānijā, kur minimālā darba alga ir lielāka, tāpēc lūdz piedzīt uzturlīdzekļus EUR 120 apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56^2.panta pirmās daļas 1.punktam, atbildētājam tiesas paziņojumi piegādāti pēc tā dzīvesvietas adreses. Lielbritānijas kompetentā tiesa sniedza informāciju, ka 2016.gada 21.jūlijā atbildētājam tiesas nosūtītie dokumenti ir izsniegti.

Rakstveida paskaidrojumus atbildētājs nav iesniedzis, lūgumi, papildinājumi nav pieteikti.

Prasītāja lūdz lietu izskatīt bez viņas, jo viņa ar bērnu atrodas slimnīcā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, tiesa atzīst, ka lietu var izskatīt bez pušu klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus un uzklausījusi paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

2014.gada 12.novembrī dzimis /pers. C/. Bērna tēvs ir /pers. B/ un māte ir /pers. A/(dzimšanas apliecības kopija lietas 16.lapa).

Bērns dzīvo kopā ar māti, atrodas viņas aprūpē.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. 2.1. punktā noteikts, ka katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 2.2.punktā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" noteikto, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 euro.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012 norādīts, ka lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir:

-jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses;

-jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt *(vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim)*;

-bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai.

-Ministru kabineta noteikumos noteiktās minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā.

Valstī noteiktais uzturlīdzekļu minimums ir EUR 95, tas ir, 25% no minimālās mēnešalgas apmēra un šis apmērs ir jāmaksā katram vecākam, neatkarīgi no viņa ienākumu apmēra. Tomēr, jāņem vērā, ka atbildētājs dzīvo un strādā Lielbritānijā, kur minimālā darba alga ir ievērojami lielāka kā Latvijā, tāpēc ir pamats no atbildētāja piedzīt uzturlīdzekļus EUR 120 apmērā, kas nedaudz pārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, bet atbilst atbildētāja ienākumiem.

Atbilstoši Civillikuma 177.panta ceturtajai daļai, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu uzturēt ir ne tikai bērna mātes pienākums, bet arī, Civillikuma 179.panta pirmajā daļā noteiktais pienākums bērna tēvam.

Atbildētājs ir darba spējīgā vecumā un tiesas rīcībā nav ziņu, ka viņš kādu objektīvu apstākļu dēļ, nevarētu strādāt un nodrošināt savu bērnu. Atbildētājs iebildumus lietā nav cēlis, tāpat nav iesniedzis pierādījumus, ka viņš uzturlīdzekļus maksātu labprātīgi.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi sākot no 2016.gada 27.maija, kad prasība iesniegta tiesā, un kas atbilst Augstākās tiesas Senāta judikatūrā paustajām atziņām *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC- 556/2007)*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu

piedziņu.

Tāpēc, valsts nodevu ir pamats piedzīt no atbildētāja, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 34.pantam EUR 216(15 procenti no prasības summas EUR 1440).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētāja par labu valstij ir pamats piedzīt ar tiesas pavēstu un paziņojumu izsūtīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20(četri ierakstīti sūtījumi, viens sūtījums EUR 1,55).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40., 42., 193. pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnā apjomā /pers. A/ prasību.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus 2014.gada 12.novembrī dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 120(viens simts divdesmit *euro*) apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, un no 7 gadu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, sākot no 2016.gada 27.maija līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējošu.

Uzturlīdzekļus maksāt /pers. A/ kontā AS „SWEDBANK" Nr./konta numurs/.

Sakarā ar uzturlīdzekļu piedziņu, piedzīt no /pers. B/ par labu valstij valsts nodevu EUR 216(divi simti sešpadsmit *euro*), kas jāsamaksā Valsts kasē, NMR 90000050138, kontā Nr.LV55TREL1060190911200 BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20(seši *euro* un 20 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai Mūkusalas iela 41B, Rīga, NMR90001672316, BICkods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Kvītis par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz tiesā.

Noteikt termiņu tiesas izdevumu labprātīgai samaksai-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā. /pers. B/ spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas.

Tiesnese V.Pavlovska